

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΖ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Β'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΚΘΕΣΗ

Της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Τροποποίηση του Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και λοιπές διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων συνήλθε σε τρεις συνεδριάσεις, στις 26 Ιανουαρίου 2017 και στις 2 Φεβρουαρίου 2017, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Κωνσταντίνου Δουζίνα, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών «Τροποποίηση του Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και λοιπές διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Εξωτερικών, κ. Νικόλαος Κοτζιάς, ο Υφυπουργός Εξωτερικών, κ. Ιωάννης Αμανατίδης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τον λόγο έλαβαν ο Εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Δημήτριος Μάρδας, ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Γεώργιος Κουμουσάκος, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή, κ. Χρήστος Παππάς, ο Ειδικός Αγορητής της Δημοκρατικής Συμπαράταξης Π.Α.Σ.Ο.Κ.-ΔΗΜ.ΑΡ., κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Σταύρος Τάσσος, ο Ειδικός Αγορητής των Ανεξαρτήτων Ελλήνων – Εθνική Πατριωτική Δημοκρατική Συμμαχία, κ. Κωνσταντίνος Κατσίκης, ο Ειδικός Αγορητής της Ένωσης Κεντρώων, κ. Ιωάννης Σαρίδης, ο Ειδικός Αγορητής του «Ποταμιού», κ. Σπυρίδων Δανέλλης, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Αικατερίνη Μάρκου, Ελένη Αυλωνίτου, Αθανάσιος Δαβάκης, Χρήστος Καραγιαννίδης, Ανδρέας Λοβέρδος, Νικόλαος Ξεδάκης, Μαρία Τριανταφύλλου, Βάλια Βαγιωνάκη, Δημήτριος Εμμανουηλίδης, Ιωάννης Κεφαλογιάννης, Αναστάσιος Δημοσχάκης, Κωνσταντίνος Τσιάρας και Αφροδίτη Σταμπουλή.

Επίσης, προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί του σχεδίου νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού της Βουλής, οι κ.κ. Δημήτριος Ιωάννου, Πρόεδρος της Ένωσης Διπλωματικών Υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, Παναγιώτης Μυλωνόπουλος, Πρόεδρος του Συλλόγου Μελών του Επιστημονικού Προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, Στυλιανός Ζαχαρίου, Πρόεδρος της Ένωσης Εμπειρογνωμόνων του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων του Υπουργείου Εξωτερικών, Λεωνίδας Παπακωνσταντίνης, Πρόεδρος της Ένωσης Διπλωματικών Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, Ηλίας Ζαχαριάδης, Πρόεδρος του Συλλόγου Πτυχιούχων Διοικητικών Υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, Γεώργιος Μητραλέξης, Πρόεδρος του

Συλλόγου Μηχανικών Επικοινωνιών και Πληροφορικής του Υπουργείου Εξωτερικών, Σπύρος Δερδεμέζης, Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων του Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων του Υπουργείου Εξωτερικών, Γεώργιος Σουφλής, Πρόεδρος του Συλλόγου των Επιμελητών του Υπουργείου Εξωτερικών, Δημήτριος Κοντουμάς, Πρέσβης επί τιμή, πρώην Πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ) και Γρηγόριος Καλομοίρης, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΑΔΕΔΥ.

Ο Εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ και ο Ειδικός Αγορητής των Ανεξαρτήτων Ελλήνων – Εθνική Πατριωτική Δημοκρατική Συμμαχία εισηγήθηκαν την ψήφιση του ανωτέρω σχεδίου νόμου, ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή, ο Ειδικός Αγορητής της Δημοκρατικής Συμπαράταξης Π.Α.Σ.Ο.Κ. - ΔΗΜ.ΑΡ. και ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας το καταψήφισαν, ενώ ο Ειδικός Αγορητής της Ένωσης Κεντρώων και ο Ειδικός Αγορητής του «Ποταμιού» επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους, κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου, στη Βουλή.

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις, που πρότεινε ο Υπουργός Εξωτερικών, κ. Νικόλαος Κοτζιάς.

Τέλος, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, προτείνει την αποδοχή, κατά πλειοψηφία, του ως άνω σχεδίου νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τον Υπουργό Εξωτερικών.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποίηση του Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και λοιπές διατάξεις

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**Άρθρο 1
Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού**

1. Το Επιστημονικό Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού που προβλέπεται στο άρθρο 13 του Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (εφεξής «Οργανισμός»), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3566/2007 (Α' 117), μετονομάζεται σε Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού (Κ.Α.Σ.).

2. Στο άρθρο 13 του Οργανισμού επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. τη διοργάνωση συνεδρίων και διασκέψεων, καθώς και την πρόσκληση και φιλοξενία σε αυτά διεθνών προσωπικοτήτων ή αναλυτών εγνωσμένου κύρους, στους οποίους, εφόσον απαιτείται καταβάλλεται αποζημίωση

που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών.»

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Κέντρο μπορεί να συνεργάζεται, για συγκεκριμένα θέματα, με νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή με φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ή εμπειρία, ειδικούς επιστήμονες, εμπειρογνόμονες και άλλους ερευνητές. Για το σκοπό αυτό, το Κέντρο μπορεί να συνάπτει συμβάσεις έργου.»

γ) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Προϊστάμενος του Κ.Α.Σ. ορίζεται, με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, υπάλληλος του Διπλωματικού Κλάδου με πρεσβευτικό βαθμό ή Εμπειρογνώμων Πρεσβευτής Σύμβουλος Α', κάτοχος αναγνωρισμένου διδακτορικού διπλώματος και με αποδεδειγμένο επιστημονικό έργο σε γνωστικό αντικείμενο συναφές προς το αντικείμενο εργασιών του Κ.Α.Σ.. Ο Προϊστάμενος ασκεί τη διοικητική διεύθυνση της οργάνωσης και λειτουργίας του Κ.Α.Σ.»

δ) Οι παράγραφοι 4 έως 6 καταργούνται και προστίθενται παράγραφοι 4 έως 8 ως εξής:

«4. Στο Κέντρο Ανάλυσης και σχεδιασμού συνιστάται άμισθη θέση Επιστημονικού Διευθυντή, στην οποία ορίζεται για μια τριετία με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών που μπορεί να ανανεώνεται άπαξ, καθηγητής πανεπιστημίου με ακαδημαϊκή και επαγγελματική εμπειρία συναφή προς τα αντικείμενα και τις εργασίες του Κέντρου. Αρμοδιότητά του αποτελεί η επιλογή, ανάθεση, οργανωτική μέριμνα, επίβλεψη, καθώς και ο συντονισμός όσον αφορά τη συνολική εκπόνηση, την ανάλυση και την επεξεργασία των θεματικών, των τεκμηριωμένων μελετών και των εναλλακτικών προτάσεων πολιτικής. Εισηγείται δε προς τον Προϊστάμενο του Κέντρου την ανάθεση της εκπόνησης μελετών από φυσικά πρόσωπα ή συνεργαζόμενους ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς φορείς. Η τελική επιλογή ορισμού και ανάθεσης ανήκει στον Υπουργό Εξωτερικών, ο οποίος εκδίδει την απόφαση για τη σύναψη συμβάσεων έργου. Ο Επιστημονικός Διευθυντής ορίζεται και ως μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από γνώμη τριμελούς επιτροπής και σχετική προκήρυξη ορίζονται έως τέσσερις (4) τακτικοί επιστημονικοί συνεργάτες για μια τριετία, που μπορεί να ανανεώνεται, οι οποίοι είτε έχουν την ίδιοτητα του καθηγητή πανεπιστημίου είτε είναι ερευνητές - αναλυτές με εμπειρία συναφή προς το αντικείμενο εργασιών του Κ.Α.Σ.. Οι ανωτέρω τίθενται υπό την ευθύνη του Επιστημονικού Διευθυντή και αποτελούν ομάδα υποστήριξης των εργασιών του Κέντρου.

Η τριμελής επιτροπή αποτελείται από ένα τακτικό μέλος ΔΕΠ ως Πρόεδρο, τον Προϊστάμενο του Κ.Α.Σ. και τον Επιστημονικό Διευθυντή η οποία γνωμοδοτεί για τους επιστημονικούς συνεργάτες.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται οι αμοιβές των επιστημονικών συνεργατών του Κ.Α.Σ..

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η απόσπαση εξειδικευμένου προσωπικού από φορείς του δημόσιου τομέα για την πραγματοποίηση συγκεκριμέ-

νων προγραμμάτων του Κέντρου για διάστημα, αναλόγως των διαπιστούμενων αναγκών, έως τρία (3) έτη.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Κ.Α.Σ..»

Άρθρο 2 Επιστημονικό Συμβούλιο

Μετά το άρθρο 35 του Οργανισμού προστίθεται άρθρο 35Α ως εξής:

«Άρθρο 35Α
Επιστημονικό Συμβούλιο

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εξωτερικών Επιστημονικό Συμβούλιο. Το Επιστημονικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί για ερωτήματα νομικής φύσης μείζονος σημασίας που του υποβάλλει ο Υπουργός Εξωτερικών.

2. Στο Επιστημονικό Συμβούλιο ορίζονται ως μέλη καθηγητές πανεπιστημίων του διεθνούς ή του ευρωπαϊκού ή του δημοσίου δικαίου πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και ο Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει με εισηγητικό ρόλο χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Προϊστάμενος της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας (Ε.Ν.Υ.) ή Τμήματος αυτής. Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από επιλογή από έναν κατάλογο μελών ΔΕΠ στα ως άνω γνωστικά αντικείμενα, ο οποίος διαμορφώνεται κατόπιν αξιολόγησης από τριμελή Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Υπηρεσιακό Γενικό Γραμματέα, τον Α' Γενικό Διευθυντή Πολιτικών Υποθέσεων και τον Γενικό Διευθυντή Προσωπικού Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών. Η θητεία τους είναι τριετής, που μπορεί να ανανεωθεί άπαξ, και ο αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα εππάτα (7). Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου. Με όμοια απόφαση, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου, μπορεί να ορίζονται μέχρι δύο (2) εισηγητές. Τα μέλη και οι εισηγητές αμειβόνται για τη συμμετοχή τους στο Επιστημονικό Συμβούλιο. Οι εισηγητές είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή καθηγητές πανεπιστημίων με ειδίκευση στο διεθνές ή το ευρωπαϊκό ή το δημόσιο δίκαιο, μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου και υποστηρίζουν τα μέλη ερευνητικά στην προετοιμασία εισηγήσεων και γνωμοδοτήσεων. Ένας από τους εισηγητές εκτελεί και χρέη γραμματέα του Συμβουλίου. Το Επιστημονικό Συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά από τις Διευθύνσεις, και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και από τα Τμήματα της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και υποστηρίζεται διοικητικά στο έργο του από το Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζεται η αμοιβή των μελών και των εισηγητών του Επιστημονικού Συμβουλίου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών μπορεί να ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Επιστημονικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 3

Αυτοτελές Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

Μετά το άρθρο 16 του Οργανισμού προστίθεται άρθρο 16Α ως εξής:

«Άρθρο 16Α

Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

του Υπουργείου Εξωτερικών

1. Στο Υπουργείο Εξωτερικών συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών.

2. Αρμοδιότητες του Γραφείου είναι:

α) η συμμετοχή στο σχεδιασμό των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εξωτερικών και η κατάρτιση νομοσχεδίων και προεδρικών διαταγμάτων που αναθέτει σε αυτό ο Υπουργός Εξωτερικών σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες,

β) η εκπόνηση ή η απλούστευση νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, με σκοπό την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης,

γ) η σύνταξη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, της Ανάλυσης Συνεπιών Ρυθμίσεων του άρθρου 7 του ν. 4048/2012, με την ταυτόχρονη επισήμανση των συναφών νομοθετικών ή κανονιστικών ρυθμίσεων,

δ) η επισήμανση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων του Υπουργείου Εξωτερικών που χρήζουν απλούστευσης, αναμόρφωσης, κωδικοποίησης ή επικαιροποίησης και η υποβολή σχετικών εισηγήσεων,

ε) η συλλογή, ταξινόμηση και προώθηση στην Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης του ν. 3133/2003 (Α΄ 85) ρυθμίσεων που χρήζουν κωδικοποίησης ή ρυθμίσεων που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εξωτερικών, στα οποία εντοπίζεται η ανάγκη αναμόρφωσης,

στ) η σύνταξη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, της έκθεσης αξιολόγησης αποτελεσμάτων εφαρμογής του άρθρου 9 του ν. 4048/2012,

ζ) η μέριμνα για τη διενέργεια κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσεων με εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων και ενδιαφερόμενων ομάδων, σε συνεργασία με το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης, όπως ορίζεται στα άρθρα 14 και 15 του ν. 4048/2012, και η ευθύνη σύνταξης της έκθεσης για τη δημόσια διαβούλευση των νομοσχεδίων,

η) η συμμετοχή, υποχρεωτικά, στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές του Υπουργείου Εξωτερικών και η τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου των τελικών προτάσεων των εν λόγω επιτροπών,

θ) η μελέτη, η επεξεργασία, ο έλεγχος και η υποβολή εισηγήσεων επί συγκεκριμένων ζητημάτων που του ανατίθενται από τον Υπουργό Εξωτερικών σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες,

ι) η κατόπιν σχετικής ανάθεσης από τον Υπουργό Εξωτερικών υποβολή εισηγήσεων για τη νομιμότητα των διοικητικών εγγράφων ή και πράξεων που υποβάλλονται στον Υπουργό Εξωτερικών,

ια) η μελέτη και σύνταξη εκθέσεων σχετικά με γνώμες, εισηγήσεις, προτάσεις και πορίσματα επιτροπών,

συμβουλίων και ομάδων εργασίας που υποβάλλονται στον Υπουργό Εξωτερικών,

ιβ) η κατόπιν σχετικής ανάθεσης από τον Υπουργό Εξωτερικών εποπτεία, συντονισμός, έλεγχος και πιστοποίηση της τήρησης των αρχών της νομιμότητας και διαφάνειας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, παρέχοντας προς τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες κάθε αναγκαία επιστημονική συνδρομή. Το Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας συντάσσει προς τούτο και έκθεση/περίληψη για όλα τα στάδια της διαδικασίας, την οποία υποβάλλει στον Υπουργό Εξωτερικών πριν από την υπογραφή της εκάστοτε σύμβασης,

ιγ) Η παροχή επιστημονικής υποστήριξης στις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες για το σύννομο χειρισμό και διεκπεραίωση υπηρεσιακών ζητημάτων που χαρακτηρίζονται από τον Υπουργό Εξωτερικών ως ειδικού χειρισμού ή και μείζονος σημασίας.

3. Στο Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας συνιστώνται τέσσερις (4) θέσεις νομικών συμβούλων με έμμισθη εντολή με ειδίκευση στο δημόσιο δίκαιο, ιδίως στο διοικητικό δίκαιο ή στο δημοσιονομικό/δημοσιολογιστικό δίκαιο ή στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων ή στο υπαλληλικό δίκαιο, που αποδεικνύεται από την κατοχή σχετικού μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών και την προηγούμενη τουλάχιστον πενταετή εργασιακή εμπειρία.

Η πρόσληψή τους ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, με επιλογή κατόπιν εισήγησης τριμελούς Επιτροπής που συγκροτείται προς τούτο με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης, το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους του Υπουργείου Εξωτερικών και ένα (1) μέλος ΔΕΠ με ειδίκευση στο δημόσιο δίκαιο. Η Επιτροπή εξετάζει τα προσόντα των υποψηφίων ως προς τις απαιτήσεις και τα καθήκοντα των θέσεων αυτών. Στη Γραμματεία του Γραφείου υπηρετούν δύο (2) υπάλληλοι του κλάδου Πτυχιούχων Διοικητικών κάτοχοι κατά προτίμηση πτυχίου Νομικής ημεδαπού Πανεπιστημίου ή ομοταγούνς Πανεπιστημίου της αλλοδαπής.

Άρθρο 4

Ρύθμιση θεμάτων Ειδικών Δαπανών

Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 7 του άρθρου 39 του Οργανισμού αποτελούν την περίπτωση α΄ και προστίθεται περίπτωση β΄ ως ακολούθως:

«β. Προκειμένου για δαπάνη που υπερβαίνει το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, τα δικαιολογητικά έγγραφα της δαπάνης και κάθε άλλο στοιχείο που κατέχει η Επιτροπή Ειδικών Δαπανών ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία του Υπουργείου και αναφέρεται στην αναγνώριση και εκτέλεση της δαπάνης με συνοδευτική έκθεση διαβιβάζονται μέσω του Υπουργού Εξωτερικών προς τη Βουλή.»

Άρθρο 5

Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης προϊσταμένων άμισθων προξενικών αρχών

Στο άρθρο 58 του Οργανισμού προστίθεται παράγραφος Ζα ως εξής:

«Ζα. Ως όριο ηλικίας προϊσταμένων άμισθων προξενι-

κών αρχών για την αποχώρηση από την υπηρεσία ορίζεται το 70ό έτος, εφόσον η κατάσταση της υγείας τους θεωρείται επί τη βάσει υποβολής στην ΣΤ1 Διεύθυνση Προσωπικού πιστοποιητικού υγείας από το 67 έτος και ετησίως. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών η υπηρεσία τους μπορεί να παρατείνεται εάν το επιβάλλουν υπηρεσιακές ανάγκες.»

Άρθρο 6

Αναλογική εφαρμογή του ν. 3074/2002

Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 81 του Οργανισμού προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 3074/2002 (Α' 296), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 3979/2011 (Α' 138) και με την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4250/2014 (Α' 74), εφαρμόζεται αναλόγως και στους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής υποβάλλεται αίτημα από τον Υπουργό Εξωτερικών.»

Άρθρο 7

Απονομή βαθμού επί τιμή

1. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 109 του Οργανισμού προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών υπάλληλοι του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων με βαθμό Εμπειρογνώμονα Πρεσβευτή Συμβούλου Α', οι οποίοι αποχωρούν ή έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορούν να διατηρούν επί τιμή το βαθμό με τον οποίον αποχωρούν ή έχουν αποχωρήσει.»

2. Στην περίπτωση ιη' της παραγραφου 2 του άρθρου 68 του Οργανισμού πριν από τη λέξη «και» προστίθενται οι λέξεις «, στους επί τιμή Εμπειρογνώμονες».

Άρθρο 8

Δαπάνες μεταφοράς οικοσκευής

Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 157 του Οργανισμού προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, συνεπεία πολιτικών, πολεμικών ή άλλων γεγονότων ως και θεομηνιών μπορεί, κατά τη κρίση του Υπουργού Εξωτερικών, να μεταφέρεται στην Ελλάδα μέρος ή ολόκληρη η οικοσκευή του υπαλλήλου, ανεξάρτητα από το χρόνο μετάθεσής του.»

Άρθρο 9

Όρια ηλικίας

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Να έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του. Για τη συμπλήρωση του κατώτατου ορίου ηλικίας διορίσμού ως ημέρα γεννήσεως θεωρείται η 1η Ιανουαρίου.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 104 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«Υποψήφιοι για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων

μπορούν να είναι όσοι έχουν συμπληρώσει το τριακοστό δεύτερο έτος (32ο) της ηλικίας τους κατά το έτος προκήρυξης της διαδικασίας πρόσληψης.»

3. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' του άρθρου 10 του ν. 3712/2008 (Α' 225) αντικαθίσταται ως εξής: «Να έχει ηλικία τουλάχιστον είκοσι ενός (21) ετών συμπληρωμένη κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για διορισμό».

4.a. Η παράγραφος 1 του άρθρου 98 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου που έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή (35 έτη) πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του κλάδου αυτού, κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη (35 έτη) υπηρεσίας στον κλάδο αυτόν, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67ου έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα Καθήκοντα τους με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών».

β. Η παρ. 3 του άρθρου 98 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, μπορεί, λόγω ιδιαίτερων υπηρεσιακών αναγκών, να παραταθεί ο χρόνος παραμονής στην υπηρεσία υπαλλήλων του Διπλωματικού Κλάδου με πρεσβευτικό βαθμό επί δύο (2) έτη το πολύ μετά τη συμπλήρωση τριακονταπενταετούς δημόσιας υπηρεσίας και πάντως όχι πέραν του 67ου έτους της ηλικίας τους.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 109 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων που έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία.»

6. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 117 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων που έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία.»

7. Οι περιπτώσεις α' των παραγράφων 1 των άρθρων 124, 132, 140 και 147 του Οργανισμού αντικαθίστανται ως εξής:

«1.a. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία εφόσον έχει συμπληρώσει τεσσαρακονταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία και πάντως όχι πέραν του εξηκοστού εβδόμου έτους της ηλικίας του.»

Άρθρο 10

Αποδοχές αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων

Το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής και τα έξοδα κίνησης που προκύπτουν από την απόσπαση αστυνομικού

προσωπικού για την εκτέλεση καθηκόντων προσωπικού ασφαλείας στις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 1481/1984, βαρύνουν κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών.

Άρθρο 11 Διπλωματική Ακαδημία

Η περίπτωση β' της παρ. 6 του άρθρου 15 του Οργανισμού αντικαθίσταται ως εξής:

«β. άριστη γνώση της αγγλικής και μίας από τις γλώσσες αραβική, γαλλική, γερμανική, ισπανική, κινεζική, ρωσική».

Άρθρο 12 Γραφείο Στατιστικής

Μετά το άρθρο 21 του Οργανισμού προστίθεται άρθρο 21Α ως εξής:

«Άρθρο 21Α Γραφείο Στατιστικής

1. Στο Υπουργείο Εξωτερικών συνιστάται Γραφείο Στατιστικής που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εξωτερικών.

2. Αρμοδιότητες του Γραφείου Στατιστικής είναι η ανάπτυξη, παραγωγή, διάδοση και διάθεση των επίσημων στατιστικών στοιχείων του Υπουργείου Εξωτερικών και ειδικότερα:

α. η συλλογή, ταξινόμηση, επεξεργασία και προώθηση σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών στατιστικών στοιχείων σε διάφορους Φορείς και Οργανισμούς, τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό, που αφορούν τα συνολικά τηρούμενα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και τη συνολικά παρεχόμενη από την Ελλάδα αναπτυξιακή και ανθρωπιστική βοήθεια, σε συνεργασία και με την Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών,

β. η εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3832/2010 (Α' 38), σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009 και η συμμόρφωση με τις αποφάσεις της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Ε.Λ.ΣΤΑΤ.), προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα στην ανάπτυξη, παραγωγή, διάδοση και διάθεση των στατιστικών αποτελεσμάτων του Υπουργείου Εξωτερικών,

γ. η τήρηση ομοιόμορφων προτύπων και εναρμονισμένων μεθόδων, καθώς και η εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης της ποιότητας, όπως αυτά προσδιορίζονται και κάθε φορά ισχύουν, για την ορθή εφαρμογή εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών του ελληνικού στατιστικού συστήματος;

δ. η μελέτη, η επεξεργασία, ο έλεγχος και η υποβολή εισηγήσεων επί συγκεκριμένων θεμάτων που άπτονται της ανάπτυξης, παραγωγής, διάδοσης και διάθεσης των

επίσημων στατιστικών στοιχείων του Υπουργείου Εξωτερικών και που του ανατίθενται από τον Υπουργό Εξωτερικών, σε συνεργασία με την Ε.Λ.ΣΤΑΤ. και τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες.

3. Στο Γραφείο Στατιστικής υπηρετούν υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών όλων των Κλάδων.»

Άρθρο 13

Πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον Διεθνών Δικαιοδοτικών Οργάνων

Το άρθρο 9 του Οργανισμού και ο τίτλος του άρθρου αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 9

Πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον Διεθνών Δικαιοδοτικών Οργάνων

1. Στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εξωτερικών ανήκει η εκπροσώπηση της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον παντός διεθνούς δικαστηρίου, των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ή άλλου διεθνούς δικαιοδοτικού οργάνου. Ο Υπουργός Εξωτερικών ορίζει τους πληρεξούσιους της Ελληνικής Δημοκρατίας.

2. Ως πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας, διορίζομενοι με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, παρίστανται μέλη της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας (Ε.Ν.Υ.) του Υπουργείου Εξωτερικών και κατά περίπτωση και μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ενώπιον των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας, διορίζομενοι με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών παρίστανται μέλη της Ε.Ν.Υ. και, κατά περίπτωση, και μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ως πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας διορίζομενοι με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών παρίστανται μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, συνεπικουρούμενα, σε ειδικές περιπτώσεις που αφορούν σε εξειδικευμένα θέματα δημοσίου διεθνούς δικαίου, από μέλη της Ε.Ν.Υ..

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι πληρεξούσιοι της Ελληνικής Δημοκρατίας μπορεί να συνεπικουρούνται από μέλη Δ.Ε.Π. των πανεπιστημίων και δικηγόρους, σε υπόθεσεις δε που απαιτούν εξειδικευμένη αντιμετώπιση και από αλλοδαπούς δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους με αντίστοιχη ειδίκευση.

4. Οι διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 2732/1999 (Α' 154) διατηρούνται σε ισχύ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Κατάργηση Ελληνικού Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών

1. α. Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών» (Ε.Κ.Ε.Μ.), που έχει συσταθεί με το άρθρο 1 του ν. 1791/1988 (Α' 141) καταργείται.

β. Το Ελληνικό Δημόσιο καθίσταται καθολικός διάδο-

χος που υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του καταργούμενου Ε.Κ.Ε.Μ..

γ. Οι πόροι του καταργούμενου Ε.Κ.Ε.Μ. αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

2.a. Τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία, η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαιώματα επί του συνόλου της κινητής περιουσίας του καταργούμενου νομικού προσώπου περιέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, στο Ελληνικό Δημόσιο. Η αποκλειστική χρήση και διαχείρισή τους ανήκει στο Υπουργείο Εξωτερικών, με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας για δωρεές, κληρονομιές και κληροδοσίες, απαλλασσόμενου παντός φόρου, τέλους χαρτοσήμου ή άλλου τέλους εισφοράς δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ υποθηκοφυλακείων.

β. Οι συμβατικές υποχρεώσεις και οι εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις του Ε.Κ.Ε.Μ. μεταφέρονται στο Υπουργείο Εξωτερικών. Το Υπουργείο Εξωτερικών καθίσταται δικαιούχος των προγραμμάτων και των δράσεων που έχουν εκπονηθεί, καθώς και των πόρων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά.

γ. Κάθε είδους διαγωνισμοί που έχουν προκηρυχθεί για πάσης φύσεως έργα, εργασίες, μελέτες και είναι σε εξέλιξη κατά την κατάργηση του Ε.Κ.Ε.Μ., καθώς και κάθε είδους εκκρεμείς διαδικασίες του Ε.Κ.Ε.Μ. ματαιώνονται.

3.a. Όπου σε νόμο, διάταγμα ή υπουργική απόφαση αναφέρεται το «Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών» (Ε.Κ.Ε.Μ.) νοείται ότι αναφέρεται το Υπουργείο Εξωτερικών. Απαιτήσεις, υποχρεώσεις και πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις που υφίστανται κατά την κατάργηση του Ε.Κ.Ε.Μ. μεταφέρονται στο Υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο συνεχίζει και τις εκκρεμείς δίκες χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται ο ποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχισή τους.

β. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από τον τελευταίο Πρόεδρο του Ε.Κ.Ε.Μ., ένα διπλωματικό υπάλληλο με βαθμό Πληρεξουσίου Υπουργού Β' και έναν υπάλληλο του κλάδου Πτυχιούχων Διοικητικών, με αντικείμενο τη διενέργεια απογραφής όλων των κινητών που κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιέρχονται στην κυριότητα και στην αποκλειστική χρήση και διαχείριση του Υπουργείου Εξωτερικών.

γ. Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του Ε.Κ.Ε.Μ. μεταφέρονται, μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με εντολή του Υπουργού Εξωτερικών σε λογαριασμό του Δημοσίου, αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και εγγράφονται ως αντίστοιχες πιστώσεις σε λογαριασμό του Υπουργείου Εξωτερικών που υποδεικνύεται από αυτόν.

Άρθρο 15 Ένταξη καθηγητών ΑΕΙ σε κατηγορίες

Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 προστίθενται οι λέξεις «και να κατέ-

χουν τις εκ του νόμου προβλεπόμενες θέσεις Επιστημονικού Διευθυντή και επιστημονικών συνεργατών του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού, καθώς και να ορίζονται μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών.»

Άρθρο 16 Προξενικές Εισπράξεις

Στο άρθρο 1 του ν. 2949/2001 (Α' 243) προστίθεται παράγραφος 5α ως εξής:

«5.a. Ποσοστό ύψους 30% επί των αδιάθετων καθαρών εισπράξεων των προξενικών τελών και δικαιωμάτων εγγράφεται σε ύψος, κάθε Ιούνιο και Σεπτέμβριο στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες που προβλέπονται ιδίως στους ΚΑΕ 723, 719, 871, 873 και 1723 του Υπουργείου Εξωτερικών.»

Άρθρο 17 Μετακινήσεις εκτός έδρας του προσωπικού του Υπουργείου Εξωτερικών

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών ο αριθμός των επιτρεπόμενων κατ' έτος ημερών εκτός έδρας, του Γενικού Επιθεωρητή του Υπουργείου Εξωτερικών, του Γενικού Διευθυντή Πολιτικών Υποθέσεων, του Γενικού Διευθυντή Υποθέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Διευθυντή Διπλωματικού Γραφείου του Υπουργού Εξωτερικών και των αστυνομικών της συνοδείας ασφαλείας του Υπουργού Εξωτερικών δύναται να προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) ημέρες πέραν των ανωτέρω ορίων της παρ.1 και της περίπτωσης γ', της παρ. 2 του άρθρου 3 της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του Μέρους Β' του ν. 4336/2015.

Στην απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται μετά την εξάντληση του ανώτατου ορίου των ογδόντα (80) ημερών και με δυνατότητα αναδρομικής ισχύος δύο (2) μηνών, περιγράφονται οι υπηρεσιακές ανάγκες που καθιστούν απαραίτητη την υπέρβαση.

Άρθρο 18 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Η περίπτωση III η' της παρ. 2 του άρθρου 47 του π.δ. 230/1998.

2. Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα του παρόντος νόμου, μεταξύ των οποίων και ο τρόπος παροχής πληρεξουσιότητας για την εκπροσώπηση της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον παντός διεθνούς δικαιοδοτικού οργάνου.

3. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 6 του Οργανισμού, όπως ισχύει.

4. Τα άρθρα 97, 108, 116, 125, 133, 141 και 148 του Οργανισμού, όπως ισχύει.

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 66, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 101 του Οργανισμού, όπως ισχύει.

6. Τα άρθρα 1 έως 5 του ν. 1791/1988 (Α' 141).

Άρθρο 19
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κ. Γαβρόγλου

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Κοτζιάς

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

'Ο. Γεροβασίλη

Ευκλ.Τσακαλώτος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Τόσκας

Γ. Χουλιαράκης

Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ